

[Poul Dam.]

folketingets partier, men jeg tror alligevel, at disse organer kun repræsenterer en del af den kreds, man skal have med i arbejdet. Der er efterhånden en meget stor gruppe af Grønlandssagkyndige, som bør have mulighed for at yde bidrag til debatten, og der er en meget stor grønlandsk befolkning, som, fordi den ikke er dobbeltsproget, men kun grønlandsksproget, har meget svært ved at komme til orde, og som jeg ikke er overbevist om at man virkelig får lejlighed til at høre, hverken igennem landsrådet eller igennem kommunalbestyrelserne. Jeg er bange for, at meget af det, der foregår i samspillet mellem ministeriet og disse folkevalgte organer, foregår på en sådan måde, at det ligesom sker uden for den offentlige mening, der findes blandt de menige grønlændere. Vi må finde nogle nye former for dette arbejde, og vi må finde nogle former, hvori der lægges et langt større ansvar, også et økonomisk ansvar, på grønlænderne selv.

Jeg er ganske enig i det, hr. Holger Hansen sagde om, at byrdefordelingen er en afgørende sag og også ansvarsfordelingen. Jeg ville, for at udslynge en enkelt ting, ikke have spor imod, at man sagde, at en ganske stor del af de midler, som den danske stat stiller til rådighed for investeringer i Grønland, bliver overført til landsrådet til landsrådets frie disposition til investeringer i Grønland. Landsrådet og kommunalbestyrelserne sidder i øjeblikket med meget små beløb af det, der i alt bruges i Grønland, og jeg tror, det ville fremme udviklingen på godt og ondt, hvis det var de grønlandsk valgte myndigheder, der selv havde ansvaret for, hvordan pengene blev anvendt, hvilke dispositioner der blev truffet.

Noget af dette kan vi måske diskutere i det udvalg, som formodentlig bliver nedsat, men selve forslaget bliver jo næppe gennemført, også fordi det i alt for ringe grad tager grønlænderne med. Man ser med interesse, at forslagsstillerne ønsker, at KGH og GTO skal løse hele problemet med at hæmme koncentrationstendenserne. Det svarer ikke

til vores forestillinger om, hvordan fremtidens Grønlandspolitik skal være.

Ordføreren for forslagsstillerne (Lembourn): Der har ofte været fremsat ønske om, at man fik en Grønlandsdebat eller Grønlandsdebatter af principiel karakter her i tinget, og det har også Grønlandsministeren flere gange udtalt, da han var medlem af tinget som folketingsmand for Grønland. Derfor synes jeg egentlig, det er lidt mærkeligt, at ministeren nu finder det malplaceret, at dette forslag er stillet, fordi det jo i sig selv er af principiel karakter. Det kan ikke være rigtigt, at vi her i folketinget ikke skulle kunne drøfte Grønlandspolitikens principper. Det betyder naturligvis ikke, at vi på nogen måde vil fratage den grønlandske befolkning indflydelsen på, hvad der sker, det siger sig selv. Men det må være her i folketinget, at principperne fastlægges for Grønlandspolitikken, og ikke uden for tinget.

Da ministeren tiltrådte, talte han om, at det var nødvendigt med væsentlige ændringer i Grønlandspolitikken, og — som vi før har drøftet det her i tinget for ikke så længe siden — at dette ønske var blevet udtalt for døve øren. Det må da betyde, at nu må tiden være inde, da hr. Knud Hertling er blevet minister for Grønland. Hvis jeg må have lov at citere en udtalelse fra Kristeligt Dagblad den 21. oktober, hvor ministeren sagde:

„I de senere år er det, som om vi har nået en grænse for denne stærke udvikling. Farten gjorde det nødvendigt at bygge efter det mønster, man kendte til i forvejen, det danske. Det førte imidlertid til, at mange grønlændere følte sig fortabte.

Nu har vi råd til at stoppe lidt op og råd til at gribe tingene an på en anden måde, på en grønlandsk måde.“

Nu siger ministeren, at alting egentlig er så godt, som det skal være. Det kan jeg ikke rigtig få til at stemme sammen. Det kan næppe heller være sådan, at ministeren har glemt, at han og jeg i Grønlandsrådet har talt